

[Hartvig Frisch.]

Lov af 6. Maj 1921 om Udenrigstjenesten ogsaa nævnes Lovene af 1927, af 1929 og af 1935.

Hvad Enkeltheder i Lovforslaget angaar, skal jeg ikke opholde mig ved mange specielle Ting. Jeg kunde maaske stille et lille Spørgsmaal vedrørende Indledningen. Naar man lægger Loven af 1921 ved Siden af, viser det sig, at der i denne udtrykkeligt er fastslaaet, at Udenrigstjenestens tre Grene udgør en fælles Tjeneste. Hvorfor egentlig de Ord er gaaet ud, er jeg ikke i Stand til at afgøre, men naar man ser Loven igennem, er det ganske tydeligt, at man i Lovforslaget, som det er forelagt her, netop regner med det, der stod i den gamle Lov, at Udenrigstjenestens tre Grene udgør en fælles Tjeneste. Men den højtærede Udenrigsminister vil maaske give mig Oplysning om, hvorfor man ikke har villet tage dette definerende Udtryk med.

I § 2 vil man se — det fremgaar ogsaa af Fremsettelsen —, at til Ledelse af hver af de tre Afdelinger foreslaas det, at der skal være en Udenrigsraad, medens man tidligere har haft en Afdelingschef. Forbilledet herfor er Sverige. Om Ordet Udenrigsraad vil falde helt let paa den danske Tunge, er jeg ikke saa vis paa, men det er jo med den Slags Ting saadan, at naar først Tungen og Øret vænner sig til det, bliver det vel ogsaa en Benævnelse, som vil falde os naturlig.

I § 3, som er en af Hovedparagrafferne, nævnes, at der kan udsendes indtil 7 Gesandter af 1. Lønningsklasse, indtil 17 af 2. Lønningsklasse og indtil 5 af 3. Lønningsklasse. Naar man sammenligner med Loven af 1921, som med denne Lov bliver helt ophævet, vil man konstatere den Forskel, at i Loven af 1921 nævnes samtlige de Lande, hvortil man vedtager at sende Gesandter, og der kan selvfølgelig være noget, der taler for, at Rigsdagen derigenem, at de paagældende Lande er nævnt i Loven, faar en Medindflydelse paa, hvilke Steder der skal være danske Gesandtskaber. Man vil se, at der i Bemærkningerne til Lovforslaget udtrykkeligt er tilføjet vedrørende Udvidelsen af Gesandtpersonalet, at man har Henblik paa en Række bestemte Lande. Der nævnes i Bemærkningerne til § 3, at man har Henblik paa Muligheden af at udsende Gesandter til de britiske Dominions, hvor Danmark hidtil ikke har haft diplomatiske Repræsentationer, og til Sydamerika ud over de der allerede bestaaende Gesandtskaber, og dertil føjes Gesandten i Reykjavik. Jeg rej-

ser blot dette Spørgsmaal, fordi det jo er noget, som der i hvert Fald kan være Grund til at udveksle Meninger om: hvorvidt vi fra Rigsdagens Side staar os ved kun at vedtage en Lov, hvori der staar Tallene paa Gesandter, eller hvorvidt vi kunde ønske, ligesom i Loven af 1921, at man tilføjer Navnene paa de Lande, som man — naturligvis efter Forhandling med og i Forstaaelse med Regeringen — kunde ønske at fastslaa i Loven.

Der er en Ting, som er gaaet helt ud af denne Lov om Udenrigstjenesten, men som ogsaa aabenbart kun stammer fra den gamle Lov, og som allerede er gaaet af Brug; det er hele den Opbygning, man havde tænkt sig i 1921 med et Oplysningsbureau for Erhvervene med et Raad til Vejledning. Jeg tænker mig, at det, der er sket, er, at i Tidens Løb har det vist sig, at Erhvervsorganisationerne paa en ganske anden direkte Maade under de faktiske Forhandlinger med Udlandet af Udenrigsministeriet er draget ind i Forhandlingerne, og at den Opbygning, man der havde tænkt sig med Oplysningsbureau og dertil knyttet Raad, ikke har faaet nogen faktisk Betydning.

Naar man ser paa de følgende Paragraffer vedrørende vore konsulære Repræsentanter, vil man se, at der ogsaa her er sket visse Omgrupperinger og Udvidelser. Udvidelsen er særlig fremtrædende med Hensyn til Presseattachéer, idet der er angivet, at Tallet paa dem skal kunne være indtil 6. Hertil vil man kunne finde den Oplysning i Bemærkningerne til Lovforslaget, at man tidligere har haft Presseattachéer i England og Frankrig — tidligere havde man ogsaa i Tyskland —, men at man desuden ønsker at faa sendt Presseattachéer til Rusland, U. S. A., til Sverige og til Norge. Det er forstaaeligt — og jeg kan fuldt ud anerkende det Initiativ, der her tages —, at man netop ved Presseattachéer søger i saa vid Udstrækning som muligt at udbrede Kendskabet til vort Land, fordi der ud af dette Kendskab — det er en Erfaring — altid ogsaa kan vokse meget store andre Fordele.

De følgende Paragraffer indtil § 14 indeholder praktisk talt ingen væsentlige Ændringer.

I § 14 er der indskudt et helt nyt Led, det, der hedder Disponibilitet, ogsaa et af de Ord, som kan falde lidt vanskeligt for en dansk Tunge, men man forstaar i hvert Fald straks Fremmedordets Betydning. En Situation som den, vi nu befinder os i, med de store Omskiftelser, der har fundet Sted, gør det meget forstaaeligt,